Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Marktconsultatie

ten behoeve van dienstverlening RWS specialistische platformen in het bijzonder Business Intelligence (SAS)

Zaaknummer: 31153451

Colofon

Uitgegeven door	InkoopCentrum IV
Informatie	inkoopcentrum-iv@rws.nl
Datum	14-11-2022
Status	Definitief 1.0

Inhoud

Inhoud 1

1. Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Doel van de Marktconsultatie 2
1.3 Doelgroep van de Marktconsultatie 3
1.4 Aanpak van de Marktconsultatie op hoofdlijnen 3
1.5 Over Rijkswaterstaat 3
1.5.1 Over de CIV 3
1.6 Beleid – Marktvisie en i-Strategie 3

2. Scope 4

3. Verloop van de Marktconsultatie 6
3.1 Procedure 6
3.1.1 Planning 6
3.1.2 Vragen over het Marktconsultatiedocument 6
3.1.3 Indienen vragenlijst 6
3.2 Vertrouwelijkheid 7
3.3 Overige bepalingen ten aanzien van de Marktconsultatie 7

4. Vragen 8

1. Inleiding

1.1 Aanleiding
Deze Marktconsultatie dient ter voorbereiding op de inrichting van de aanbesteding van dienstverlening op het Business intelligence platform SAS.

Rijkswaterstaat (hierna RWS) hecht grote waarde aan de mening van marktpartijen en wil hen vroegtijdig en actief betrekken voordat de strategische besluitvorming wordt afgerond en vastgesteld.

Binnen RWS wordt in de Informatie Voorziening onder andere gebruik gemaakt van softwareplatformen. Een softwareplatform is een samengesteld geheel van software-infrastructuur, ook wel modified of the shelf (MOTS)[1] software genoemd. RWS CIV onderscheidt twee soorten platformen:

1. **Standaard platformen** die **relatief weinig ontwikkeling vragen** en/of ruim verkrijgbare kennis vanuit de markt.
2. **Specialistische platformen** waarop **bijna continue wordt (door)ontwikkeld** en/of waar de **kennis** (expertisegebied) voor de dienstverlening op deze platformen **schaars is**.

RWS CIV heeft de laatste jaren een aantal nieuwe specialistische platformen erbij gekregen, waardoor het volume van de gevraagde dienstverlening sterk is toegenomen. Voor deze behoefte is nog geen goede contractvoorziening. De scope van deze marktconsultatie betreft dienstverlening op een van deze specialistische platformen (meer info zie: 2. Scope), namelijk een platform voor: **Business intelligence (SAS).**

De projectdoelen van het project specialistische platformen zijn:

- Borgen van de behoefte aan advisering-, innovatie-, ontwikkeling-, beheer en onderhoudsdiensten voor SAS;
- Flexibele en snelle inzet van specialistische kennis en expertise in resultaatgerichte opdrachten met een minimum aan administratieve lasten;
- Langdurige samenwerkingsrelatie met een marktpartij om zo optimaal te profiteren van elkaars kennis en kunde;
- Een partij die flexibel met RWS meegroeit in de ontwikkeling die RWS gaat doormaken in het gebruik van SAS;
- Directe betrokkenheid van de marktpartij bij de mensen die ingezet worden, waarbij zoveel mogelijk eigen personeel wordt ingezet;
- Stimuleren van MKB partijen (scope en risico's zijn passend voor MKB met als specialisatie SAS met minimum aantal experts op de loonlijst);
- De opdracht past bij de verdienmodellen in de markt en leidt tot marktconforme prijzen.

Om dit te bereiken is de basis inkoopstrategie om voor dit specialistische platform een langer samenwerkingsverband met één leverancier aan te gaan. RWS wil deze strategie graag toetsen met de markt. U wordt daarom van harte uitgenodigd om deel te nemen aan deze Marktconsultatie.

1.2 Doel van de Marktconsultatie
RWS heeft dit marktconsultatiedocument gepubliceerd op TenderNed met als doel geinteresseerde marktpartijen te bereiken en te stimuleren tot meedenken.

RWS beoogt met deze Marktconsultatie:

a) inzicht te verkrijgen in de reële haalbaarheid van de opdracht en de randvoorwaarden waaronder de opdracht kan worden uitgevoerd;
b) input te vergaren voor de inkoop-/aanbestedingsstrategie en de aanbestedingsstukken (nieuwe ideeën opdoen, bestaande ideeën toetsen);

[1] Modified off-the- Shelf (MOTS) is een type software oplossing dat kan worden aangepast (customized) nadat het gekocht is van de software vendor. Het is een software delivery concept waarbij kleine of substantiële aanpassingen kunnen worden gedaan zodat de software past op je business modellen. In een MOTS oplossing is er sprake van aanpassing op het niveau van de software code. Met andere woorden, je krijgt toegang tot een deel of de gehele code.

c) de markt in een vroeg stadium bij het project te betrekken om de aanbestedingsstukken zo goed mogelijk te kunnen afstemmen op de marktsituatie (marktvisie);
d) Te peilen in hoeverre private partijen (MKB, specialisatie in SAS en minimum aantal SAS specialisten op eigen loonlijst) interesse en mogelijkheden hebben om de opdracht uit te voeren. Hierbij in het bijzonder of de opdrachtomvang past bij de omvang van de marktpartijen en er voldoende gekwalificeerde leveranciers met capaciteit in de markt zijn;

RWS benadrukt dat deze Marktconsultatie geen onderdeel uitmaakt van de aanbesteding en er geen rechten aan kunnen worden ontleend. Verkregen inzichten uit de Marktconsultatie gebruikt RWS (waar relevant) in de voorbereiding van de aanbesteding en de aanbestedingsstukken. RWS behoudt zich het recht voor om deze inzichten niet of niet volledig te gebruiken.

1.3 Doelgroep van de Marktconsultatie
Gezien de aard en omvang van de opdracht denkt RWS (primair) aan een samenwerkingspartner uit het MKB segment. Primaire doelgroep van deze marktconsultatie zijn marktpartijen die ervaring hebben met, kennis hebben van, en een visie hebben op Business Intelligence diensten op basis van SAS en uiteraard de gevraagde dienstverlening voor beheer en ontwikkeling kunnen leveren, zoveel mogelijk met eigen medewerkers. Medewerkers moeten de Nederlandse taal spreken en schrijven en 1 a 2 dagen op locatie bij RWS aanwezig zijn.

1.4 Aanpak van de Marktconsultatie op hoofdlijnen
De Marktconsultatie bestaat uit twee delen. Allereerst vindt er een beknopte schriftelijke vragenronde plaats. Direct daarop volgend vinden interviews plaats met partijen die in één-op-één gesprekken hun visie op de gestelde vragen verder uiteen willen zetten.
Hoofdstuk 3 beschrijft de werkwijze en aanpak van de Marktconsultatie in detail.

1.5 Over Rijkswaterstaat
'Rijkswaterstaat is de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. We beheren en ontwikkelen de rijkswegen, -vaarwegen en –wateren en zetten in op een duurzame leefomgeving.

Samen met anderen werken we aan een land dat beschermd is tegen overstromingen. Waar voldoende groen is, en voldoende en schoon water. En waar je vlot en veilig van A naar B kunt.

Samen werken aan een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Dat is Rijkswaterstaat.

1.5.1 Over RWS CIV
Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening zorgt voor de ontwikkeling en beschikbaarheid van informatie binnen Rijkswaterstaat.

Wij zorgen voor industriële automatisering bij bruggen, tunnels, rijkswegen en andere objecten. Daarnaast verzorgen we de kantoorautomatisering.

De continuïteit en toekomstvastheid van Rijkswaterstaat staan centraal in de processen voor informatievoorziening. Zo leveren wij programma's, producten en diensten voor de gehele organisatie.

Op de website www.rijkswaterstaat.nl staat meer informatie over Rijkswaterstaat en RWS-CIV.

1.6 Beleid – Marktvisie en i-Strategie
Marktvisie – Samen met U
RWS wil graag samen met u als marktpartij én partner op zoek naar een verantwoorde en beheersbare wijze om de IV-dienstverlening te beheren en verder te ontwikkelen.

Alle spelers in de keten hebben invloed op het functioneren van de IV-dienstverlening en nemen de verantwoordelijkheid die daarbij komt kijken. Hiervoor zitten we vroegtijdig en vaak met elkaar aan tafel. Vroegtijdige marktbenadering is één van de instrumenten om de kennis, kunde en creativiteit van de markt optimaal te benutten. Zo analyseren we samen de opgave waar RWS voor staat, zoeken we naar de beste oplossing en bepalen we welke vorm van aanbesteding en de uiteindelijk beoogde samenwerking het beste past.

Voor nadere informatie zie:
https://www.marktvisie.nu/voorbeeld/rijkswaterstaat/

i-Strategie
De i-Strategie beschrijft de koers voor de informatievoorziening binnen RWS. De doelstellingen uit de i-Strategie zijn een belangrijke overweging om te werken onder architectuur, te standaardiseren en met bouwstenen te werken. Voor meer informatie over de i-Strategie zie:
https://www.rijkswaterstaat.nl/zakelijk/zakendoen-met-rijkswaterstaat/werkwijzen/werkwijze-in-iv/index.aspx

2. Scope

RWS CIV is voornemens om voor haar Business Intelligence platform één partner te kiezen voor de dienstverlening, zowel voor **ontwikkeling als beheer**. Dit betreft dienstverlening op het gebied van **technisch (applicatie) beheer** van het platform en **(snelle kort cyclische) ontwikkeling** op het platform. De ontwikkeling vindt plaats middels een agile werkwijze.

Deze marktconsultatie betreft dienstverlening op het in gebruik zijnde specialistische platform voor Business Intelligence (BI) op basis van SAS.

Business Intelligence (BI)
Voor Rijkswaterstaat is Business Intelligence (BI) het proces van gegevens omzetten in informatie teneinde beslissingsondersteunende informatie te verkrijgen. Rijkswaterstaat gebruikt SAS-platform als standaard bouwsteen voor BI, DI en AI, waarop applicaties (onder andere rapportages, dashboards of flows) ontwikkeld worden. Eén van de meest aansprekende voorbeelden hiervan is het Netwerk Informatie Systeem (NIS)[2], dat gebruikt wordt voor sturing en verantwoording richting de Tweede Kamer. Een ander aansprekend voorbeeld is het Corporate Dashboard dat onder andere inzage geeft in Managementafspraken, KPI's (Key Performance Indicatoren), het energieverbruik en de CO2 footprint van Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat heeft de ambitie om een data-gedreven organisatie te worden. Daarom wordt de toekomstige leverancier gevraagd om zorg te dragen voor continuïteit van de dienstverlening en (door)ontwikkeling van het platform en daarin Rijkswaterstaat te adviseren en ondersteunen bij een effectieve en efficiënte inrichting van het SAS-platform en een optimalisatie van de werkwijze.

Het SAS-platform is een standaard bouwsteen, opgenomen in de RIVA[3] en de I-strategie 2.0. Het pakket bestaat uit verschillende modules waarvoor RWS enige tijd geleden de complete enterprise licentie heeft ingekocht. Deze **licenties behoren niet** tot de scope van deze aanbesteding. Deze aanbesteding betreft de dienstverlening rondom datapreparatie, datavisualisatie en data analytics. Zo wordt datapreparatie toegepast voor het onttrekken van data uit bronnen, datakwaliteit te toetsen, data te transformeren, integreren en historiseren. Datavisualisatie is noodzakelijk voor het realiseren van dashboards en rapportages. Ondertussen toont data-analytics een groeiende

[2] Het Netwerkmanagement Informatie Systeem (NIS) bevat managementinformatie over het hoofdwegennet, het hoofdvaarwegennet en het hoofdwatersysteem. Het NIS haalt gegevens uit verschillende bronsystemen en combineert en vertaalt deze naar consistente en eenduidige informatie over het areaal en functioneren van de netwerken.
Het NIS is primair bedoeld voor sturing en verantwoording richting Tweede Kamer en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en wordt ook gebruikt voor transparante bijsturing en continue verbeteren binnen RWS.
[3] Rijkswaterstaat IV aansluitvoorwaarden: Dit document bevat de beschikbare bouwstenen waarvan gebruik gemaakt kan worden bij realisatie van ICT applicaties.

vraag naar voorspellend vermogen en textmining. Daarnaast betreft de aanbesteding ook het technisch applicatie beheer van de dashboards en platform beheer van het SAS-platform en advisering. Afnemers van de applicaties zijn voornamelijk interne bedrijfsonderdelen van Rijkswaterstaat en enkele organisaties daarbuiten, zoals KNMI.

Gevraagde dienstverlening:

- SAS architectuur
  De architectuur van de toepassingen die met SAS worden ontwikkeld en van SAS als onderdeel van de IT infrastructuur.
- Databases ontsluiten naar BI platform (ETL);
- Rapportages & dashboards ontwikkelen in SAS en gebruikers hierbij ondersteunen;
  - Server based on premises (9.4) en cloud native op Kubernetes (Viya).
  - Mix in senioriteit
  - Mix van skills:
    - ETL
    - Reporting
    - Data Sciences
    - Business/Informatie analyse
- Technisch Applicatie Beheer (applicaties naar productie brengen) inclusief incidentmanagement;
- Technische Platform Beheer overeenkomstig ITIL
- Wijzigingen d.m.v. Agile/ DEVOPS ontwikkeling en Incident - wijzigingsmanagement overeenkomstig ITIL
- Projecten (voor grotere, niet standaard wijzigingen)
- Aanpalende adviesdiensten (data-analyse, data-innovatie), Business Consultancy BA (Business Analytics)
  Dit is breder dan BI en ook breder dan SAS. Advies over de inzet van bestaande (SAS) tools en van nieuwe tools – van SAS of derden. Niet alleen over de tools zelf, maar ook aspecten daaromheen en de organisatie die daarbij hoort. Bijvoorbeeld data-management, data-governance en samenwerking tussen de gebruikers en IT beheer.

Gevraagd Service niveau

- On site (=RWS-locatie) support op werkdagen 8:00- 17:00
- 24/7 (stand-by diensten tussen 17:00- 08:00 uur en in de weekenden)

Huidige omvang:
Op dit moment circa 5 à 6 FTE in Technisch (Applicatie) Beheer en circa 14 FTE in ontwikkeling (ETL/Devops).Circa 100 dashboards in beheer.
Licenties **niet** in scope
Licenties vallen níet in de scope van deze aanbesteding. Er is reeds een enterprise licentie-overeenkomst met SAS. Het gaat uitsluitend om dienstverlening.

Trends
Het ontsluiten van de databases met ETL gebeurt uitsluitend door het BI Team. In de ontwikkeling van dashboards is een trend zichtbaar dat steeds meer gebruikers zelf een dashboard ontwikkelen en beheren. Introductie van SAS Viya zal dit verder stimuleren.

Complexiteit Rijkswaterstaat
De Rijkswaterstaat (data)omgeving is enorm complex. Er zijn honderden informatiesystemen en databases en datasets. Sommige informatiesystemen zijn aan vernieuwing toe. Rijkswaterstaat heeft de ambitie om meer datagedreven te werken. In dat kader wordt geïnvesteerd in verbetering van beheer en kwaliteit van data. Een samenwerkingspartner zal zich moeten verdiepen in de organisatie van Rijkswaterstaat en de aanwezige data. Om een volwaardige samenwerkingspartner voor Rijkswaterstaat te zijn is dus kennis van de SAS suite niet voldoende. Er zal ook geïnvesteerd moeten worden in kennis van de Rijkswaterstaat organisatie en datasets. Kennisbehoud is voor deze opdracht dan ook enorm belangrijk.

Organisatie en inrichting
De huidige organisatie en (technische) inrichting is in het afgelopen decennium gegroeid. Marktpartijen worden tijdens en na de aanbesteding uitgenodigd om mee te

denken over verbeteringen in organisatie van werkwijze van het BI Team en technische inrichting van SAS bij Rijkswaterstaat.

3. Verloop van de Marktconsultatie

3.1 Procedure
Deze marktconsultatie zal worden vormgegeven zoals hieronder beschreven.

1) De marktconsultatie start door het publiceren van dit document met daarin de vragen van RWS op TenderNed. De vragenlijst is bedoeld om RWS een overzicht te geven van relevante beschikbare mogelijkheden op de markt.

2) Iedere geïnteresseerde marktpartij die van mening is dat zij een bijdrage kan leveren aan de marktconsultatie wordt verzocht om de antwoorden op de vragen uit deze marktconsultatie op maximaal 2 A4 in te dienen via "berichten" TenderNed vóór de in paragraaf 3.1.1 genoemde uiterste datum en tijdstip.

3) RWS neemt daarna contact op met een aantal partijen voor een afspraak om in een gesprek de antwoorden op de vragen te bespreken.

4) De uitkomsten van de marktconsultatie worden vervolgens verwerkt in de aanbestedingsstukken.

3.1.1 Planning

RWS hanteert de volgende planning:

Activiteit	**Datum en tijdstip**
Publiceren Marktconsultatiedocument	14 november 2022
Uiterste datum aanmelden informatiebijeenkomst	29 november 2022
Informatiebijeenkomst	30 november 2022 09.30 uur - 10.30 uur
Uiterste datum tot het stellen van vragen over dit Marktconsultatiedocument	9 december 2022
Publiceren Nota van Inlichtingen over de marktconsultatie	14 december 2022
Uiterste datum voor indienen ingevulde vragenlijst	23 december 2022
Periode eventueel individuele toelichtende gesprekken	Week 2 2023

Belangstellenden kunnen aan bovenstaande planning geen rechten ontlenen.
RWS behoudt zich het recht voor de planning te wijzigen. Bovenstaande planning is derhalve indicatief, waarbij de grootst mogelijke zorg in acht wordt genomen om de planning aan te houden.

3.1.2 Vragen over het Marktconsultatiedocument

Marktpartijen hebben de gelegenheid vragen te stellen over onduidelijke formuleringen in het Marktconsultatiedocument met als doel transparante en eenduidige communicatie. Als partijen vragen hebben over het Marktconsultatiedocument, kunnen deze via TenderNed worden gesteld vóór de in paragraaf 3.1.1 genoemde "Uiterste datum tot het stellen van vragen over het Marktconsultatiedocument". De (geanonimiseerde) vragen van marktpartijen beantwoordt RWS in een Nota van Inlichtingen die op TenderNed wordt gepubliceerd.

3.1.3 Indienen vragenlijst

Iedere geïnteresseerde marktpartij die van mening is dat zij een bijdrage kan leveren aan de Marktconsultatie wordt verzocht om de antwoorden op de vragenlijst uit hoofdstuk 4 van dit Marktconsultatiedocument in te dienen via "berichten" TenderNed vóór de in paragraaf 3.1.1 genoemde "Uiterste datum voor indienen ingevulde vragenlijst".

3.2 Vertrouwelijkheid
RWS zal de ingeleverde antwoorden en de gespreksverslagen niet integraal openbaar maken. RWS toont deze informatie uitsluitend aan medewerkers en adviseurs die direct bij de Marktconsultatie en/of bij de aanbesteding zijn betrokken, tenzij RWS op grond van wettelijke voorschriften gehouden is tot verdergaande bekendmaking. RWS is wel gerechtigd de verstrekte informatie te gebruiken ten behoeve van het opstellen van de aanbestedingsdocumenten. RWS neemt geen specifieke verwijzingen naar deelnemers of commercieel gevoelige informatie op in de aanbestedingsstukken.

3.3 Overige bepalingen ten aanzien van de Marktconsultatie
De Marktconsultatie maakt geen onderdeel uit van de aanbesteding. Om deelnemers aan de Marktconsultatie niet in een bevoordeelde positie te brengen maakt RWS de uitkomsten van de Marktconsultatie openbaar in de aanbestedingsstukken. Daarnaast zal alle informatie die RWS tijdens de Marktconsultatie deelt, onderdeel uitmaken van de aanbestedingsstukken.

Bij de aanbesteding bestaat er geen onderscheid tussen partijen die al dan niet hebben deelgenomen aan de Marktconsultatie.

Informatie in deze Marktconsultatie kan afwijken van informatie, die later (in het kader van een aanbesteding of ander verwervingstraject) wordt verstrekt. Aan de informatie die in het kader van de Marktconsultatie wordt verstrekt kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie is indicatief en louter bedoeld om de kwaliteit van de Marktconsultatie te verhogen. Indien deze informatie strijdig is met de informatie, die later (in het kader van een aanbesteding of ander verwervingstraject) wordt verstrekt, is de laatstgenoemde leidend.

RWS kent geen vergoeding toe aan deelnemers van de Marktconsultatie.

RWS kijkt uit naar de beantwoording van de vragen en dankt u alvast voor de door u genomen moeite en medewerking aan deze Marktconsultatie.

4. Vragen

Om de administratieve last voor u te beperken hebben we het aantal vragen beperkt tot 15. In de gesprekken naar aanleiding van de ingediende antwoorden kunnen mogelijk ook ander onderwerpen kort aan de orde komen.

Vragen over de interesse in de opdracht	
A1	Contactgegevens waaronder contactpersoon, mailadres en telefoonnummer
A2	RWS CIV is voornemens te kiezen voor een partner voor de dienstverlening op het platform, zowel voor ontwikkeling als (technisch) beheer. Bent u in staat dit contract met eigen mensen (Nederlandstalig, 1 a 2 dagen p/w op locatie) te vullen?

Vragen over de inhoud van de scope	
B1	Hoe past de door RWS gewenste dienstverlening bij uw business model? En hoe kan naar uw mening door een aanpassing in de beschreven gewenste dienstverlening een betere aanbieding door u worden gedaan? Hierbij graag rekening houden dat het expliciet geen inhuur betreft.
B2	Welke onderdelen mist u in de beschrijving van de dienstverlening? In hoeverre is de beschreven dienstverlening voldoende schaalbaar? En kunt u vanuit uw business model ook invulling geven aan deze schaalbaarheid?
B3	Wat is uw visie op leveringsrisico (onvoldoende geschikte personeelsleden beschikbaar) in verband met toenemende krapte op de arbeidsmarkt van de gevraagde expertises. Welke beheersmaatregelen neemt u om dit risico te mitigeren?
B4	Bij krapte op de arbeidsmarkt is de kans op een groot verloop aanzienlijk. Wat zijn goede methodieken om continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen in de situatie waarin er sprake is van in-door en uitstroom.
B5	Welke ontwikkelingen zien jullie op het gebied van SAS?
B6	Welke informatie heeft u nodig over de huidige situatie om een passende aanbieding te kunnen doen?

C. Vragen over samenwerking en contractvorm	
C1	Heeft u een voorstel voor een prijsmodel waar zowel u, als RWS CIV, goed mee kan werken? En waarom werkt dit goed? Ziet u mogelijkheden om te werken met vaste prijzen? Voor welke onderdelen?
C2	We willen mogelijk werken met de Handleiding Overheidstarieven(HOT)-tarieven, bent u hiermee bekend?
C3	Er wordt nu gewerkt aan ca 100 dashboards van wisselende omvang. Werkzaamheden worden ingepland o.b.v. vraag en beschikbaarheid van ontwikkelaars. Heeft u ideeën over hoe dit geoptimaliseerd kan worden?
C4	Welke ervaringen heeft u met de samenwerking in agile teams tussen Opdrachtgever (in deze RWS- CIV) en u als opdrachtnemer? Wat is in uw ogen de ideale rol- en taakverdeling tussen de uitbesteding en geïntegreerde teams? En hoe kun je elkaar aanspreken op de output?
C5	Hoe wordt tegen de opdracht aangekeken indien er geen zekerheid is over een vaste en gegarandeerde omvang van de dienstverlening?

D. Tot slot	
D1	Heeft u nog andere ideeën, suggesties of opmerkingen of ziet u nog risico's of

	uitdagingen voor RWS met betrekking tot de voorgenomen aanbesteding dan kunt u dit toevoegen aan uw beantwoording van de Marktconsultatie. Dank voor de beantwoording van de vragen.